

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи та
міжнародних зв'язків

Віталій Харута
Віталій ХАРУТА

02 квітня _____ 2026 р.

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
за освітньо-професійною програмою
«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

**Освітня кваліфікація
Бакалавр з обліку і оподаткування**

Київ
2026

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у 2025-2026 навчальному році розроблено кафедрою фінансів, обліку і оподаткування.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування 23 березня 2026 року, протокол № 8.

В.о.завідувача кафедри ФОО
канд. екон. наук, доцент

Світлана ШУЛЯРЕНКО

23 березня 2026 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради навчально-наукового інституту управління, технологій та правових наук НТУ 25 березня 2026 року, протокол № 3.

Голова Вченої ради,
в.о. директора ННІУТПН
канд. екон. наук, професор

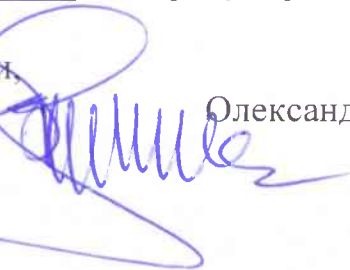

Марина КОВБАТЮК

25 березня 2026 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного транспортного університету 02 квітня 2026 року, протокол № 31.

Голова Науково-методичної ради,
канд. техн. наук, професор

Олександр МЕЛЬНИЧЕНКО

02 квітня 2026 р.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Дисципліна «Фінансовий облік».....	5
Дисципліна «Управлінський облік».....	16
Дисципліна «Звітність підприємства».....	22
Дисципліна «Облік і звітність в оподаткуванні».....	29
Критерії оцінювання досягнутих результатів навчання	34
Додаток А. Форма білета атестаційного екзамену.....	38

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзамен є формою атестації випускників за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у 2025-2026 навчальному році. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження здобувачу освітньої кваліфікації «Бакалавр з обліку і оподаткування».

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання досягнутих результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» для атестації.

Програму атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» для атестації випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» розроблено кафедрою фінансів, обліку і оподаткування на основі цієї освітньо-професійної програми.

Атестаційний екзамен проводять у письмовій формі. Білет атестаційного екзамену містить 43 запитання двох рівнів складності з основних профільюючих дисциплін.

Запитання першого рівня складності з дисциплін Фінансовий облік, Управлінський облік, Облік і звітність в оподаткуванні та Звітність підприємства (з першого по сорокове запитання білета атестаційного екзамену) передбачають вибір здобувачем відповіді із наведених у білеті чотирьох варіантів відповіді, з яких тільки один правильний.

Запитання другого рівня складності (з сорок першого по сорок третє запитання білета атестаційного екзамену) передбачають розв'язок задач з дисциплін Фінансовий облік, Управлінський облік, Облік і звітність в оподаткуванні.

Правильний, на думку здобувача, варіант відповіді на запитання першого рівня складності здобувач позначає безпосередньо на бланку білета атестаційного екзамену.

Відповідь на запитання другого рівня складності здобувач наводить на аркушах для письмової відповіді.

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Програма дисципліни «Фінансовий облік І»

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Поняття фінансового обліку, його об'єкти. Завдання фінансового обліку. Види підприємств відповідно до форм власності, на яких здійснюється облік. Законодавче забезпечення фінансового обліку в Україні. Національні Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку, їх значення. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, їх значення. Перспективи подальшого розвитку і вдосконалення бухгалтерського обліку. Загальна характеристика фінансового та управлінського обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів

Загальні положення. Поняття каси, порядок розрахунку ліміту каси та визначення строків здавання готівкової виручки (готівки). Особливості надходження готівкових коштів. Документальне оформлення видачі готівки. Облік операцій з готівковими коштами. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття в установах банку. Порядок та форми здійснення безготівкових розрахунків. Облік операцій на рахунках у банку. Інвентаризація грошових коштів та відображення її результатів на рахунках. Відображення грошових коштів у формах фінансової звітності.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості

Поняття, визнання та класифікація дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік резерву сумнівних боргів. Синтетичний та аналітичний облік дебіторської заборгованості за продукцію (товари, роботи, послуги). Поняття та завдання обліку розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків по авансових платежах. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості. Інвентаризація розрахунків з дебіторської заборгованості, облік її результатів. Відображення дебіторської заборгованості у формах фінансової звітності.

Тема 4. Облік основних засобів та інших необоротних матеріальних активів

Поняття, визнання, оцінка та класифікація основних засобів. Документування операцій з обліку основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік ремонту та поліпшення основних засобів. Облік незавершених капітальних інвестицій. Облік вибуття основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Амортизація основних засобів. Інвентаризація основних засобів, облік її результатів. Облік оренди основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Визначення, визнання та оцінка інвестиційної нерухомості. Документальне оформлення та облік операцій з переведення нерухомості до складу інвестиційної та з її вибуття. Відображення інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та інвестиційну нерухомість у облікових регістрах. Розкриття інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та інвестиційну нерухомість у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік нематеріальних активів

Поняття, визнання та класифікація нематеріальних активів. Облік надходження нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів. Гудвіл, особливості його відображення на рахунках бухгалтерського обліку. Документальне підтвердження обліку операцій, пов'язаних з нематеріальними активами. Відображення нематеріальних активів у облікових регістрах та формах фінансової звітності.

Тема 6. Облік біологічних активів

Сутність, порядок визнання, оцінка та класифікація біологічних активів. Облік наявності та руху поточних біологічних активів підприємства. Облік довгострокових біологічних активів, особливості їх документального оформлення. Розкриття інформації про біологічні активи в фінансовій звітності.

Тема 7. Облік виробничих запасів

Поняття, визнання та класифікація запасів. Облік виробничих запасів на рахунках бухгалтерського обліку. Документування операцій з обліку виробничих запасів. Облік

надходження виробничих запасів. Облік вибуття виробничих запасів. Методи оцінки вибуття виробничих запасів. Облік транспортно-заготівельних витрат. Облік переоцінки виробничих запасів.

Тема 8. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів, тари

Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Особливості обліку тари. Облік і контроль наявності та руху запасів в місцях їх зберігання та у виробництві. Інвентаризація запасів, облік її результатів. Відображення запасів у облікових регістрах та формах фінансової звітності.

Тема 9. Облік витрат виробництва

Поняття витрат, сутність виробничої собівартості. Калькулювання собівартості продукції, робіт і послуг. Методи калькулювання собівартості продукції. Документування витрат виробництва. Облік витрат виробництва. Облік браку на виробництві. Облік напівфабрикатів власного виробництва.

Тема 10. Облік готової продукції

Поняття та класифікація готової продукції. Документування операцій, пов'язаних з обліком готової продукції. Синтетичний і аналітичний облік готової продукції. Облік реалізації готової продукції. Поняття собівартості реалізованої продукції.

Тема 11. Облік фінансових інвестицій та фінансових інструментів

Економічна суть, критерії визнання, оцінка та класифікація фінансових інвестицій та фінансових інструментів. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік фінансових інвестицій за справедливою вартістю; за методом амортизованої собівартості; за методом участі в капіталі. Облік наявності та руху поточних фінансових інвестицій. Особливості обліку фінансових інструментів. Розкриття інформації про фінансові інвестиції у формах фінансової звітності підприємства.

Програма дисципліни «Фінансовий облік II»

Тема 1. Облік власного капіталу

Власний капітал: його визначення, структура та основні завдання обліку. Нормативно-правове регулювання обліку власного капіталу. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу. Облік формування та використання додаткового капіталу. Облік резервного, неоплаченого та вилученого капіталу. Інвентаризація власного капіталу і зобов'язань. Характеристика рахунків 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал», 41 «Капітал у дооцінках», 42 «Додатковий капітал», 43 «Резервний капітал», 44 «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)», 45 «Вилучений капітал», 46 «Неоплачений капітал». Організація документування операцій із власним капіталом. Порядок створення резервного капіталу. Облік розрахунків з дочірніми підприємствами. Прибуток: визначення, облік, розрахунок. Порядок виплати дивідендів, їх облік.

Тема 2. Облік забезпечення зобов'язань

Нормативно-правове регулювання обліку забезпечення майбутніх витрат і платежів, цільового фінансування та цільових надходжень. Відображення на рахунках і в реєстрах бухгалтерського обліку майбутніх витрат і платежів, цільового фінансування та цільових надходжень. Джерела фінансування майбутніх витрат і платежів: резерв на сплату відпусток працівникам, на покриття виробничих витрат з підготовки робіт у зв'язку із сезонним характером виробництва та цільове фінансування і цільові надходження на різні заходи. Характеристика рахунків 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів», 48 «Цільове фінансування і цільові надходження».

Тема 3. Облік довгострокових зобов'язань

Поняття, оцінка та види довгострокових зобов'язань. Організація документування операцій із довгостроковими зобов'язаннями. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових зобов'язань підприємства.

Порядок укладання довгострокової кредитної угоди. Порядок нарахування відсотків за довгостроковим кредитом. Синтетичний та аналітичний облік кредитних операцій в національній та іноземній валюті. Загальна характеристика рахунку 50 «Довгострокові позики». Облік

довгострокових векселів виданих. Учасники обігу векселів. Види векселів. Документальне оформлення операцій з векселями виданими. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди. Визначення облігацій та їх класифікація. Синтетичний та аналітичний облік операцій з облігаціями. Визначення орендних операцій згідно з П(С)БО 14 «Оренда». Особливості бухгалтерського обліку фінансової оренди (лізингу). Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Тема 4. Облік поточних зобов'язань

Поняття, оцінка та види поточних зобов'язань. Організація документування операцій із поточними зобов'язаннями. Синтетичний та аналітичний облік поточних зобов'язань підприємства. Облікове забезпечення зобов'язань поза балансом. Облік короткострокових позик (рах. 60). Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями (рах. 61). Облік короткострокових векселів виданих (рах. 62). Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками (рах. 63). Облік розрахунків за податками й платежами (рах. 64). Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за податками й платежами. ПДВ та інші види непрямих податків, їх облік. Податок на прибуток, порядок його нарахування, сплати та облік. Податок з доходів фізичних осіб і його облік. Податкова соціальна пільга, її види та порядок надання. Облік розрахунків за страхуванням (рах. 65). Облік розрахунків за виплатами працівникам (рах. 66). Облік розрахунків з учасниками (рах. 67). Облік розрахунків з учасниками за іншими операціями (рах. 68). Облік доходів майбутніх періодів (рах. 69).

Тема 5. Облік розрахунків за виплатами працівникам

Економічний зміст та завдання обліку праці і її оплати. Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків за виплатами працівникам. Облік особового складу працівників. Системи і фонд оплати праці. Первинний і зведений облік праці та її оплати. Методика нарахування заробітної плати. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам. Оподаткування заробітної плати. Порядок розрахунку відпусток та їх облік. Нарухування допомоги з тимчасової непрацездатності. Облік розрахунків з тимчасової втрати працездатності. Допомога з тимчасової втрати працездатності та інші види допомоги, методика їх розрахунку та облік.

Тема 6. Облік витрат діяльності підприємства

Поняття витрат та їх класифікація. Нормативно-правове регулювання обліку витрат діяльності. Групування витрат за елементами та статтями. Організація документування операцій з обліку витрат діяльності. Аналітичний і синтетичний облік витрат. Облік витрат операційної діяльності (90, 91, 92, 93 рах.). Облік інших витрат операційної діяльності (94 рах.). Облік фінансових витрат та втрат від участі в капіталі (95 і 96 рах.). Облік інших витрат (97 рах.). Облік витрат з податку на прибуток (98 рах.).

Тема 7. Облік доходів і фінансових результатів діяльності

Поняття та класифікація доходів. Визнання, склад та оцінка доходів підприємства. Нормативно-правове регулювання обліку доходів і результатів діяльності. Аналітичний і синтетичний облік доходів. Облік доходів від реалізації (70 рах.). Облік інших операційних доходів (71 рах.). Облік доходів від участі в капіталі (72 рах.). Облік інших фінансових доходів (73 рах.). Облік інших доходів (74 рах.). Облік страхових платежів (76 рах.). Організація документування операцій з обліку доходів та визначення фінансово результату діяльності. Облік фінансових результатів діяльності підприємства (79 рах.). Облік використання прибутку підприємства.

Тема 8. Фінансова звітність

Склад, елементи та якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності та терміни її подання. Користувачі фінансової звітності. Загальний порядок складання, затвердження, подання та оприлюднення фінансової звітності. Нормативно-правове регулювання складання фінансової звітності. Мета складання фінансової звітності. Зміст та порядок складання балансу (звіту про фінансовий стан). Зміст та порядок складання звіту про фінансові результати (сукупний дохід). Інші форми фінансової звітності: звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки. Консолідована фінансова звітність. Позабалансовий

облік. виправлення помилок у фінансовій звітності.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену **Запитання першого рівня складності**

Основні засоби (О.З.)

1. Відображення уцінки залишкової вартості об'єктів основних засобів (кореспонденція рахунків)
2. Порядок визначення індексу переоцінки О.З.
3. Визначення вартості, що амортизується.
4. Способи проведення ремонтних робіт О.З.
5. Методи амортизації О.З. Сутність виробничого методу.
6. Об'єкти амортизації. Що не є об'єктом амортизації.
7. В яких випадках відбувається зміна первісної вартості О.З.?
8. На які статті Балансу (Звіту про фінансовий стан) впливає зміна справедливої вартості О.З.
9. Визначення фінансового результату від вибуття об'єкта основних засобів.
10. Об'єкт аналітичного обліку витрат на ремонт.

Фінансові інвестиції

11. Що належить до фінансових інвестицій, що надають право власності?
12. З чого складається собівартість фінансової інвестиції?
13. Передача об'єктів основних засобів як внесок в статутний капітал іншого підприємства (кореспонденція рахунків).
14. Внески в статутний капітал іншого підприємства нематеріальними активами (кореспонденція рахунків).
15. Класифікація фінансових інвестицій від терміну перебування як актив.
16. Синтетичні рахунки для обліку фінансових інвестицій.
17. Аналітичний облік за рахунком 14 і 35.
18. Види фінансових інвестицій залежно від рівня впливу інвестора на підприємство.

Довгострокова дебіторська заборгованість

19. Визначення довгострокової дебіторської заборгованості.
20. За якою вартістю довгострокова дебіторська заборгованість, на яку нараховуються проценти, відображається в балансі?

Виробництво, запаси, брак

21. Визначення «виробничі запаси», «товари», «незавершене виробництво».
22. Первісна вартість запасів.
23. Умови визнання запасів активом.
24. Метод ФІФО.
25. Первинні документи з надходження виробничих запасів, матеріалів на підприємство від постачальника.
26. Первинні документи з відпуску виробничих запасів у виробництво.
27. Брак у виробництві: документальне оформлення. Визначення «кінцевий брак».
28. Кореспонденції рахунків: Списане паливо на основне виробництво, Готова продукція, призначена для власних потреб, оприбуткована як матеріали; При виявленні невиправного технологічного браку в цеху основного виробництва;
29. Відображення залишків товарів на дату балансу в обліку і звітності.

Дебіторська заборгованість

30. Умови визнання дебіторської заборгованості активом.
31. Визначення безнадійної дебіторської заборгованості, сумнівного боргу,
32. Як визначається величина резерву сумнівних боргів? Кореспонденція рахунків - Нарахування резерву сумнівних боргів; Створення резерву сумнівних боргів; Списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів.
33. Максимальний строк відрядження в межах України.
34. На підставі чого видається готівка підзвітним особам?

35. За якою вартістю включається до підсумку балансу (Звіту про фінансовий стан) поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги?

Гроші

36. Що відносять до еквівалентів грошових коштів?

37. Що відносять до грошових документів?

38. Що таке платіжне доручення, касовий ордер, прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер, виписка банку, платіжна відомість, чек, касова книга?

39. Виправлення помилок в чеку.

40. Виправлення в касовій книзі.

41. Чи необхідно підприємствам складати касові заявки, в яких установам банку повідомляється про строки виплати заробітної плати?

42. Що може зберігатися в касі підприємства?

43. Хто може виконувати обов'язки касира?

44. Визначення «ліміт залишку готівки». Хто встановлює?

45. Обмеження суми платежу готівкою між суб'єктами підприємницької діяльності протягом одного дня.

46. Кореспонденція рахунків - Надходження грошових коштів в касу з поточного рахунку; Передача готівки з каси в банк; Перерахування коштів для придбання або продажу іноземної валюти; Видача готівки з каси підприємства підзвітній особі; Повернення суми зарплати, помилково виданої працівнику.

Власний капітал

47. Що таке власний капітал, резервний (мінімальний розмір, розмір щорічних відрахувань), пайовий.

48. Що є джерелом для нарахування дивідендів по простих акція?

49. Сальдо рахунку 401, дебет-кредит-сальдо рахунку 46.

50. Кореспонденція рахунків: нарахування дивідендів акціонерам; збільшення статутного фонду за рахунок реінвестування дивідендів; зменшення статутного капіталу за рахунок анулювання акцій; оприбуткування безоплатно отриманого нематеріального активу.

51. Викуп товариством акцій власного випуску.

52. В яких випадках сума вилученого капіталу виключається з власного капіталу?

53. Оподаткування повернених внесків у статутний капітал в розмірі належної долі учаснику коштами.

54. Як впливає дооцінка основних засобів на власний капітал?

Зобов'язання

55. П(С)БО 11. Що визначає?

56. Визначення «зобов'язання» у бухгалтерському обліку.

57. Класифікація зобов'язань.

58. Класифікація поточних зобов'язань.

59. Визначення «короткострокове зобов'язання», «непередбачене зобов'язання».

60. Кореспонденція рахунків: Придбання матеріалів у постачальника; При оплаті товарів після їх оприбуткування відображення податкового кредиту з ПДВ; Податковий кредит з ПДВ за товарами після їх передоплати; Надходження на поточний рахунок передоплати від покупців; виявлена нестача матеріальних цінностей при їх надходженні;

61. Призначення 681, 683 субрахунків.

62. Порядок виплати заробітної плати (документальне оформлення), лікарняні (підстава).

63. Відображення зобов'язань у балансі.

64. За якою оцінкою відображаються в балансі (Звіті про фінансовий стан) довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки?

Забезпечення+цільове фінансування

65. Визначення «забезпечення майбутніх витрат і платежів».

66. Кореспонденція рахунків: Створено резерв на виплату відпусток; Нарахування відпускних за рахунок створеного резерву.

67. Як відображається дохід при отриманні коштів цільового фінансування?

Витрати, доходи і фінансові результати

68. ПСБО 16. Що визначає?

69. Відображення витрат у бухгалтерському обліку.

70. Розподіл витрат на прямі (склад прямих матеріальних витрат) та непрямі, постійні та змінні. Склад загальнопромислових витрат. Як розподіляються постійні загальнопромислові витрати, адміністративні витрати?

71. Методи обліку витрат та калькулювання.

72. Витрати за елементами

73. Що включається до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг)?

74. Склад виробничої собівартості.

75. В якому випадку буває залишок за калькуляційним рахунком?

76. Що називається супутньою продукцією?

77. Кореспонденція рахунків: списання матеріалів для загальнопромислових потреб; списання собівартості реалізованої продукції; списання нерозподілених загальнопромислових витрат; нарахування заробітної плати адміністративному персоналу; отримання послуг адміністративного характеру; витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом.

78. Склад фінансових витрат.

79. Субрахунок 791 «Результат операційної діяльності», дебет-кредит-залишок.

80. Субрахунок 704.

Приклад тестових завдань

1. Не є об'єктом амортизації:

- а) земельні ділянки;
- б) тварини;
- в) багаторічні насадження;
- г) бібліотечні фонди.

2. Вартість, яка амортизується, визначається як різниця між:

- а) первісною і залишковою вартістю;
- б) первісною і ліквідаційною вартістю;
- в) первісною вартістю та сумою амортизації.
- г) немає правильної відповіді.

3. Як правильно відобразити суму уцінки залишкової вартості об'єкта основних засобів?

- а) Д-т 131 К-т10;
- б) Д-т 10 К-т 975;
- в) Д-т 975 К-т10;
- г) Д-т 10 К-т 131.

4. До фінансових інвестицій, що надають право власності, належать:

- а) боргові цінні папери;
- б) довгострокові векселі;
- в) внески до статутного капіталу;
- г) інша відповідь.

5. Собівартість фінансової інвестиції складається з:

- а) ціни її придбання;
- б) комісійних винагород, мита;
- в) податків, зборів, обов'язкових платежів та інших витрат; безпосередньо пов'язаних з придбанням фінансових інвестицій;
- г) всіх вище перерахованих відповідей.

6. Під виробничими запасами розуміються:

- а) основні засоби, що складають активи підприємства;
- б) матеріальні цінності, які призначені для подальшої реалізації;
- в) активи, які використовуються для подальшого продажу; споживання під час виробництва робіт,

послуг, а також управління підприємством;

г) немає правильної відповіді.

7. Первісна вартість запасів визнається, як:

а) сума фактичних витрат на їх придбання або виготовлення;

б) сума майбутніх витрат на виготовлення запасів;

в) витрати, які пов'язані з реалізацією та придбанням запасів;

г) інше.

8. Кінцевим вважається брак, який:

а) виявлений у кінцевого споживача продукції;

б) не підлягає виправленню;

в) виправлення його не є доцільним;

г) виправлений після додаткової обробки.

9. Брак у виробництві оформлюється:

а) актом про брак;

б) нормативною калькуляцією браку;

в) лімітно-забірною карткою;

г) інша відповідь.

10. Які умови визнання, дебіторської заборгованості активом:

а) відбувається зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства;

б) відбувається збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу підприємства;

в) існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може бути достовірно визначена її сума;

г) інша відповідь.

11. Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, роботи, послуги, щодо якої існує невпевненість в її погашенні боржником, це:

а) безнадійна дебіторська заборгованість;

б) сумнівний борг;

в) довгострокова дебіторська заборгованість;

г) інша відповідь.

12. Довгострокова дебіторська заборгованість, на яку нараховуються проценти, відображається в балансі:

а) за справедливою вартістю;

б) за теперішньою вартістю;

в) за вартістю погашення;

г) інша відповідь.

13. Резерв сумнівних боргів створюється для:

а) всієї поточної дебіторської заборгованості;

б) довгострокової дебіторської заборгованості;

в) безнадійної дебіторської заборгованості;

г) сумнівної поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

14. Резерв сумнівних боргів для дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги нараховується:

а) на початок звітної періоду.

б) у кінці звітної періоду.

в) у міру необхідності при виявленні безнадійних боргів.

г) інша відповідь.

15. Створення резерву сумнівних боргів відображається в обліку кореспонденцією рахунків:

а) Дт 38 Кт 949;

б) Дт 944 Кт 38;

в) Дт 38 Кт 361;

г) Дт 361 Кт 944.

16. До еквівалентів грошових коштів відносяться високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів:

- а) строк погашення яких не перевищує 5 місяців;
- б) строк погашення яких на дату балансу не перевищує 3 місяців;
- в) початковий строк погашення яких не перевищує 3 місяців;
- г) для інвестицій, згрупованих за строком придбання.

17. Грошові документи – це:

- а) національна валюта, іноземна валюта;
- б) оплачені путівки в санаторії, пансіонати і будинки відпочинку, поштові марки, проїзні квитки тощо;
- в) грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет та інших форм що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України;
- г) інша відповідь.

18. Надходження грошових коштів в касу з поточного рахунку підприємства відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т311 К-т301;
- б) Д-т301 К-т311;
- в) Д-т301 К-т371;
- г) всі відповіді вірні.

19. Повернення суми зарплати, помилково виданої працівнику оформлюється кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т30 К-т66;
- б) Д-т66 К-т30;
- в) Д-т31 К-т65;
- г) Д-т30 К-т 92.

20. Який документ видається банком підприємству що відображає рух грошових коштів на поточному рахунку:

- а) звіт касира;
- б) виписка банку;
- в) платіжне доручення;
- г) акт.

1. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування зобов'язань, називається:

- а) дебіторською заборгованістю;
- б) власним капіталом;
- в) чистим прибутком;
- г) відповіді немає.

2. Сукупність коштів фізичних та юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарсько-фінансової діяльності, складає:

- а) додатковий капітал;
- б) пайовий капітал;
- в) резервний капітал;
- г) відповіді немає.

3. Підприємство повертає учаснику, у зв'язку з його виходом з товариства, внески у статутний капітал, належну йому долю накопиченого капіталу коштами. Обкладається податком з доходів фізичних осіб:

- а) лише внески у статутний капітал;
- б) лише належна учаснику доля накопиченого капіталу;
- в) обкладаються податком з доходів фізичних осіб як повернення внесків у статутний капітал, так і видача частини накопиченого капіталу;
- г) відповіді немає.

4. Сума вилученого капіталу:

- а) виключається з величини власного капіталу;
- б) не виключається з величини власного капіталу;
- в) виключається з власного капіталу лише при прийнятті рішення про зменшення величини статутного капіталу;
- г) немає вірної відповіді.

5. НП(С)БО 11 має назву:

- а) «Об'єднання підприємств»;
- б) «Зобов'язання»;
- в) «Дебіторська заборгованість»;
- г) «Фінансові інвестиції».

6. Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди:

- а) дебіторська заборгованість;
- б) забезпечення;
- в) зобов'язання;
- г) інша відповідь.

7. Що розуміється під терміном «забезпечення майбутніх витрат і платежів»?

- а) борг банкам за кредитами;
- б) кошти, що за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і включені до витрат поточного періоду;
- в) кошти, що за рішенням підприємства резервуються для забезпечення майбутніх витрат і платежів і не включені до витрат поточного періоду;
- г) створення резерву для покриття боргу працівникам підприємств з оплати праці.

8. Нарахування відпускних за рахунок створеного резерву відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 471 К-т 661;
- б) Д-т 651 К-т 661;
- в) Д-т 48 К-т 661;
- г) Д-т 661 К-т 651.

9. Що означає кореспонденція рахунків за дебетом рахунку 23 та кредитом рахунку 471?

- а) нараховані відпускні;
- б) виплачені відпускні;
- в) створено резерв на виплату відпусток;
- г) створено резерв на додаткове пенсійне забезпечення.

10. Вартість поверненої покупцем продукції відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 704 К-т 361;
- б) Д-т 701 К-т 361;
- в) Д-т 702 К-т 377;
- г) Д-т 704 К-т 701.

11. Заробітну плату неможливо виплатити за:

- а) розрахунково-платіжною відомістю;
- б) розрахунковою відомістю;
- в) платіжною відомістю;
- г) відповіді немає.

12. Надходження на поточний рахунок передоплати від покупців відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 311 К-т 371;
- б) Д-т 311 К-т 681;
- в) Д-т 361 К-т 301;
- г) Д-т 361 К-т 631.

13. На кінець року субрахунок 791 «Результат операційної діяльності»:

- а) може мати залишок;
- б) не може мати залишку;
- в) може бути залишок лише за кредитом;
- г) може мати залишок лише за дебетом.

14. За кредитом субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» відображаються в порядку закриття рахунків:

- а) доходи від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг;
- б) доходи від участі в капіталі та інші фінансові доходи;
- в) адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати;
- г) собівартість реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг.

15. Яким Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку визначається собівартість реалізованих товарів:

- а) НП(С)БО 16;
- б) НП(С)БО 9;
- в) НП(С)БО 8.;
- г) НП(С)БО 12.

16. Витрати відображаються в бухгалтерському обліку:

- а) одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- б) одночасно зі збільшенням активів або збільшенням зобов'язань;
- в) одночасно зі збільшенням активів або зменшенням зобов'язань;
- г) відповіді немає.

17. Які з наведеного переліку витрат не можна віднести до фінансових:

- а) проценти за користування отриманими кредитами
- б) курсові різниці
- в) проценти за фінансову оренду
- г) відповіді немає

18. Списання собівартості реалізованої продукції відображається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 901 К-т 26;
- б) Д-т 84 К-т 26;
- в) Д-т 26 К-т 901;
- г) Д-т 26 К-т 361.

19. Нерозподілені загальновиробничі витрати списуються кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 901 К-т 91;
- б) Д-т 23 К-т 91;
- в) Д-т 791 К-т 91;
- г) Д-т 361 К-т 91.

20. Списання матеріалів для загальновиробничих потреб визначається кореспонденцією рахунків:

- а) Д-т 91 К-т 20;
- б) Д-т 90 К-т 20;
- в) Д-т 93 К-т 20;
- г) Д-т 23 К-т 20.

Тематика задач (завдання другого рівня складності)

Скласти журнал господарських операцій та вказати типи балансових змін (I-IV).

Продаж продукції на умовах післяплати. Послуги автотранспортного підприємства.

Придбання товару на умовах попередньої оплати. Послуги автотранспортного підприємства.

Нараховано торговельну націнку.

Виявлена нестача товару при інвентаризації.

Поставка товару. Оплата простим векселем.

Одержання векселя за відвантажену продукцію та його продаж банку.

Виявлено нестачу при одержанні матеріалів від постачальника. Постачальник повернув на банківський рахунок підприємства вартість матеріалу.

Придбання на умовах попередньої оплати об'єктів основних засобів. Об'єкт введено в експлуатацію.
Відвантажено товар. Покупець товар не оплатив. Покупця визнано банкрутом.
Повернено надлишково отриману суму передоплати покупцю.
Віднести витрати і доходи на фінансовий результат.
Підприємство отримало капітальний трансферт із бюджету.
Сплата адміністративного штрафу працівником.
Відшкодування збитку винною особою.
Одержано основні засоби за бартерним договором.
Реалізація основних засобів, визначення фінансового результату.
Придбано МШП. Передача МШП до статутного капіталу іншого підприємства.
Одержання від банку кредиту. Сплата основного боргу і відсотків.

Список рекомендованої літератури

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12uvw0yvW17oQ3GoYBAptiRXHnnRMYmEP/view>.
2. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики. Підручник. А.Г. Загородній, Г.О. Партин, Л.М. Пилипенко, Т.І. Партин, О.І. Тивончук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 416 с.
3. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Плиса В.Й., Плиса З.П. Львів: Видавництво ННБК „АТБ”, 2020. 440 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/10/Plysa-V.Y.-Plysa-Z.P.-Bukhhalterskyu-oblik-Pidruchnyk.-Lviv.-NNKV-ATB-2020.pdf>.
4. Гордієнко Н.І. Фінансовий облік: навч. посіб. Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О.М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023. 288 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/62308/1/2021%2022%D0%9D%20%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87.%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1.%20%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%B4%D1%96%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9D%D0%86.pdf>.
5. Крупка Я.Д. Фінансовий облік: підручник; 4-те вид., доповн. та переробл. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, П.Н. Денчук [та ін.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 490 с. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstreams/2c98dd3d-3b0e-46c7-92e9-60af2374af56/download>.
6. Лисиченко О.О. Фінансовий облік: навч. посібник для здоб. вищ. освіти / О.О. Лисиченко, П.Й. Атамас, О.П. Атамас. Київ: ЦУЛ, 2020. 356 с.
7. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] 2-ге вид., перероб. та допов. / В.Я. Плаксієнко, Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Є.А. Карпенко. Київ: Вид-во «SBA Print», 2026. 572 с. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/files/original/27/20270/17270f58d11257d34aaf5c7bf1ec5b8fe2688537.pdf>.
8. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник. 7-ме вид. допов. і перероб. К.: Алерта, 2016. 928 с.
9. Фінансовий облік і звітність: навчальний посібник / уклад.: С.І. Мельник, І.М. Горбан, Н.С. Марушко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх

справ, 2022. 388 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5229>.

10. Фінансовий облік: навчальний посібник / В.М. Краєвський, О.П. Колісник, Н.В. Гуріна та ін. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 616 с. <http://elibrary.collegesnau.com/wp-content/uploads/2024/12/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA.-%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.-2022.pdf>.

ДИСЦИПЛІНА «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Програма дисципліни «Управлінський облік»

Тема 1. Роль, сутність і організація управлінського обліку

Процес управління підприємством. Взаємозв'язок системи обліку та функцій управління. Система управлінського контролю. Види облікової інформації. Інформація управлінського обліку та її призначення. Визначення поняття «управлінський облік». Концепції управлінського обліку. Концептуальна основа управлінського обліку. Еволюція управлінського обліку. Глобальна система обліку. Відмінності між управлінським та фінансовим обліком. Спільні риси управлінського та фінансового обліку. Концепції і системи управлінського обліку.

Організація управлінського обліку на підприємстві. Задачі, які необхідно вирішити в процесі постановки управлінського обліку на підприємстві. Умови успішної організації системи управлінського обліку. Основні елементи управлінського обліку. Управлінська звітність, форми, принципи складання. Регламентне забезпечення функціонування системи управлінського обліку.

Управлінський облік у структурі управління підприємством. Управлінський облік у системі рахунків. Загальна система обліку.

Професійні організації з управлінського обліку в світі. Етичні норми фахівців з управлінського обліку.

Тема 2. Класифікація та поведінка витрат

Класифікація витрат. Вичерпані та невичерпані витрати. Витрати на продукцію та витрати періоду. Алгоритм розрахунку собівартості виробленої продукції. Прямі і непрямі витрати. Основні та накладні витрати. Релевантні та нерелевантні витрати. Маржинальні та середні витрати. Дійсні та альтернативні витрати. Контрольовані та неконтрольовані витрати.

Фактори витрат для різних функцій бізнесу. Змінні витрати. Постійні витрати. Напівзмінні витрати. Напівпостійні витрати. Вплив керівництва на поведінку витрат. Змішані витрати. Релевантний діапазон.

Оцінка витрат. Функція витрат. Методи визначення функції витрат: технологічний аналіз; аналіз бухгалтерських рахунків; метод вищої-нижчої точки; метод візуального пристосування; регресійний аналіз (метод найменших квадратів); спрощений статистичний аналіз.

Тема 3. Системи і методи калькулювання витрат

Визначення понять «калькулювання», «об'єкт витрат». Система виробничого обліку та її впровадження. Підходи до встановлення ставок розподілу накладних витрат. Процес розподілу виробничих накладних витрат. Методи розподілу витрат та їх застосування. Заздалегідь визначена ставка розподілу накладних витрат.

Калькулювання за замовленнями. Документопотік за умов калькулювання за замовленнями. Відомість обліку витрат на замовлення. Калькулювання за процесами. Калькулювання за процесами з використанням середньозваженої собівартості. Калькулювання за процесами з

використанням методу ФАЙФО. Особливості калькулювання за наявності браку. Гібридні системи калькулювання. Калькулювання повних і змінних витрат. Концепція маржинального доходу.

Тема 4. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Точка беззбитковості. Маржинальний метод визначення точки беззбитковості. Коефіцієнт маржинального доходу. Аналіз на основі прибутку після оподаткування. Графічні методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»: графік беззбитковості, графік «прибуток-обсяг», графік маржинального доходу.

Аналіз чутливості прибутку. Запас фінансової міцності. Операційний важіль. Сила дії операційного важеля. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортименту. Припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток».

Тема 5. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень

Процес підготовки і прийняття рішення. Релевантність облікової інформації. Критерії релевантності витрат і доходів. Дійсні та альтернативні витрати.

Аналіз варіантів альтернативних рішень. Диференціальний аналіз. Рішення про спеціальне замовлення. Рішення про розширення або скорочення сегмента. Оптимальне використання ресурсів за умов обмежень. Аналіз для прийняття рішення за наявності одного обмеження та за умов кількох обмежень. Побудова моделі. Вирішення моделі лінійного програмування. Рішення «виробляти чи купувати». Рішення «продавати чи обробляти далі».

Тема 6. Аналіз для прийняття рішень стосовно залучення інвестицій

Рішення стосовно капітальних інвестицій. Бюджетування капітальних інвестицій. Виявлення потенційних проектів капітальних інвестицій та визначення витрат і вигід, пов'язаних з впровадженням проекту. Цілі інвестиційних розрахунків. Типова релевантна інформація для прийняття рішень стосовно капітальних інвестицій.

Оцінювання запропонованих проектів. Концепція вартості грошей з урахуванням часу. Теперішня та майбутня вартість. Методи оцінювання проектів капітальних інвестицій. Статичні методи інвестиційних розрахунків. Метод порівняння витрат. Метод порівняння за прибутком. Метод розрахунку рентабельності. Метод розрахунку періоду окупності.

Динамічні методи оцінки інвестицій. Концепція вартості грошей з урахуванням часу. Теперішня та майбутня вартість. Розрахунок NPV (чистої теперішньої вартості). Розрахунок IRR (внутрішньої норми рентабельності). Метод ануїтетів.

Тема 7. Бюджетне планування і контроль

Стратегічне планування. Бюджет та бюджетування. Мета бюджетування. Напрямки бюджетування. Типова ієрархія бюджетів на підприємстві. Основні підходи до організації процесу бюджетування. Стадії процесу бюджетування. Взаємозв'язок бюджетів на підприємствах. Методи складання бюджетів. Розподіл бюджетів та його облік на підприємстві.

Структура системи бюджетів на підприємстві. Операційні бюджети. Бюджет продажу. Бюджет виробництва. Бюджет (кошторис) доходів і витрат. Фінансові бюджети. Бюджет грошових коштів. Бюджетний баланс.

Відхилення. Бюджетний контроль. Система бюджетного контролю. Звіт про виконання бюджету. Розщеплювання загального відхилення прибутку від статичного бюджету. Ефективність та результативність бюджетів. Гнучке бюджетування. Управління за відхиленнями. Відображення відхилень в управлінській звітності та їх аналіз.

Тема 8. Облік за центрами відповідальності

Концепція центрів відповідальності. Визначення поняття «центр відповідальності». Загальна схема обліку відповідальності. Поділ витрат на контрольовані та неконтрольовані. Задачі системи обліку за центрами відповідальності. Класифікація центрів відповідальності.

Оцінка діяльності центру витрат. Поділ витрат на контрольовані та неконтрольовані. Встановлення норм (стандартів) витрат. Облік відповідальності на основі стандартних витрат. Аналіз відхилень від встановлених стандартів. Класифікації відхилень прямих, накладних матеріальних витрат та витрат на оплату праці. Облік відхилень. Відхилення в системах

калькулювання прямих та змінних витрат.

Оцінка діяльності центрів доходу. Оцінка діяльності центрів прибутку. Методика обчислення відхилень від бюджету за рахунок продажу за умов різних систем калькулювання. Організація обліку відповідальності за методом «тариф-година-машина». Організація управлінського обліку за методом «тариф-година-машина».

Тема 9. Стратегічний управлінський облік

Процес стратегічного менеджменту. Визначення поняття «стратегічний управлінський облік». Задачі стратегічного управлінського обліку. Предмет та об'єкти стратегічного управлінського обліку. Інформація, яку надає стратегічний управлінський облік. Користувачі інформації стратегічного управлінського обліку. Форми стратегічної звітності.

Методи стратегічної діагностики. Діагностика ефективності стратегії підприємства. Метод аналізу розриву. Методи діагностики стратегічної позиції підприємства. SWOT-аналіз. Матриця Бостонської консультативної групи. Матриця Мак-Кінсі. Конкурентний аналіз по Портеру. Порівняльна характеристика стратегій лідерства щодо витрат, диференціації та зосередження. Відмінності в управлінні витратами внаслідок відмінностей у стратегії. Діагностика по слабким сигналам.

Облік витрат для безперервного вдосконалення діяльності. Калькулювання життєвого циклу виробу. Цільове калькулювання. Процес бюджетування прибутку за умов безперервного вдосконалення. Порівняння калькулювання стандартних витрат і калькулювання для безперервного вдосконалення.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Визначення управлінського обліку.
2. Англо-американська концепція управлінського обліку.
3. Німецька концепція управлінського обліку.
4. Відмінності і спільні риси управлінського та фінансового обліку.
5. Характеристика інтегрованої системи управлінського обліку.
6. Основні елементи працездатної системи управлінського обліку.
7. Регламентне забезпечення управлінського обліку на підприємстві.
8. Класифікація витрат: основні виробничі витрати і накладні виробничі витрати, прямі матеріальні витрати, релевантні витрати, змінні витрати, змінні витрати на одиницю продукції, напівзмінні витрати, постійні витрати, постійні витрати на одиницю продукції, маржинальні витрати, альтернативні витрати, контрольовані витрати. Знати їх приклади.
9. Призначення функції витрат.
10. Визначення системи виробничого обліку.
11. Ставка розподілу непрямих (загальновиробничих) витрат.
12. Заздалегідь визначена ставка розподілу накладних витрат.
13. Приклади бази розподілу накладних витрат.
14. Система калькулювання за замовленнями і за процесами.
15. Документопотік за умов калькулювання за замовленнями.
16. Система калькулювання змінних і повних витрат.
17. Маржинальний дохід.
18. Визначення точки беззбитковості, коефіцієнту маржинального доходу, запасу фінансової міцності, операційного важеля, як проявляється сила дії операційного важеля.
19. Розрахувати точку беззбитковості в натуральних і грошових одиницях за наведеними даними.
20. Що показує графік беззбитковості.
21. Визначення бюджетування.
22. Визначення безперервного бюджетування.
23. Підходи до організації процесу бюджетування, їх недоліки і переваги.
24. Операційні і фінансові бюджети: бюджет продажу, виробництва, витрат на збут та адміністративних витрат, загальновиробничих витрат, грошових коштів.

25. Бюджетний контроль.
26. Гнучкий бюджет.
27. Стадії бюджетування капітальних інвестицій.
28. Визначення «центр відповідальності».
29. Система обліку за центрами відповідальності.
30. Приклади центрів витрат, доходу.
31. Оцінка діяльності центрів витрат.
32. Відхилення прямих матеріальних витрат (позитивні і негативні).
33. Відхилення прямих витрат на оплату праці (позитивні і негативні).
34. Картка стандартної собівартості одиниці продукції.
35. Сегментний звіт про прибуток.
36. Показники для оцінки центрів інвестицій.
37. Структура Звіту центру відповідальності.
38. Стратегічний управлінський облік.

Приклади тестових завдань

1. Управлінський облік – це...:
 - а) система, спрямована на управління фінансовими ресурсами підприємства;
 - б) система, що забезпечує керівництво підприємства та підрозділів фінансовою та нефінансовою інформацією, необхідною для прийняття рішень і ефективного управління підприємством;
 - в) система аналізу господарсько-фінансової діяльності підприємства;
 - г) це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім користувачам.
2. До елементів управлінського обліку відносяться:
 - а) центри відповідальності;
 - б) облікові реєстри;
 - в) контрольовані показники;
 - г) все вище перелічене.
3. Знайдіть правильний варіант класифікації витрат з метою визначення собівартості:
 - а) основні виробничі витрати: витрати на матеріали, заробітну плату, інші прямі витрати; накладні виробничі витрати: адміністративні витрати, витрати на збут;
 - б) основні виробничі витрати: витрати на відрядження, зарплату допоміжного персоналу, на оренду обладнання; накладні виробничі витрати: витрати на водопостачання, освітлення;
 - в) основні виробничі витрати: витрати на матеріали, зарплату верстатникам, інші прямі витрати; накладні виробничі витрати: витрати на ремонт будівель і устаткування, на опалення виробничих цехів, амортизація загальновиробничого обладнання;
 - г) основні виробничі витрати: адміністративні витрати, витрати на збут; накладні виробничі витрати: витрати на дослідження і розробки, витрати на управління, визнані штрафи.
4. З метою визначення собівартості до основних витрат цеху відносяться:
 - а) орендна плата;
 - б) витрати на ремонт устаткування;
 - в) амортизаційні відрахування на обладнання;
 - г) заробітна плата працівників цеху.
5. Для визначення собівартості, які витрати відносяться до відповідних об'єктів витрат методом розподілу??
 - а) прямі витрати на оплату праці;
 - б) прямі матеріальні витрати;
 - в) інші прямі витрати;
 - г) загальновиробничі витрати.
6. Знайдіть приклад постійних витрат:
 - а) витрати на пальне для автотранспортних підприємств;
 - б) амортизаційні відрахування, що нараховуються виробничим методом;

- в) витрати на страхування майна;
 - г) витрати на оплату комісійних продавцям.
7. Система виробничого обліку...:
- а) забезпечує калькулювання і контроль собівартості об'єктів витрат;
 - б) це система обліку, що забезпечує контроль і оцінку діяльності кожного центру відповідальності;
 - в) це система управлінського обліку, спрямована на прийняття стратегічних управлінських рішень;
 - г) це система обліку, що здійснює підготовку податкової звітності.
8. Точка безбитковості – це:
- а) валовий прибуток підприємства;
 - б) різниця між виручкою підприємства від реалізації продукції і постійними витратами;
 - в) показник, що характеризує обсяг реалізації продукції, при якому виручка підприємства від реалізації дорівнює всім його сукупним витратам;
 - г) різниця між обсягом продажу і всіма змінними витратами.
9. Показник, що характеризує обсяг реалізації продукції, при якому маржинальний дохід дорівнює загальним постійним витратам, називається:
- а) точка безбитковості
 - б) запас фінансової міцності в натуральних одиницях
 - в) операційний важіль
 - г) коефіцієнт маржинального доходу
10. Якщо сила дії операційного важеля дорівнює 2, то:
- а) при зростанні виручки від реалізації на 2% прибуток підприємства зменшиться на 1%;
 - б) при зростанні виручки від реалізації на 1% прибуток підприємства зменшиться на 2%;
 - в) при зменшенні виручки від реалізації на 1% прибуток підприємства зменшиться на 2%;
 - г) при зростанні виручки від реалізації на 1% прибуток підприємства зросте на 0,5%.
11. Операційний важіль (СДОВ) дозволяє визначити:
- а) витрати на реалізовану продукцію;
 - б) виручку від реалізації;
 - в) зміну прибутку в результаті зміни виручки від реалізації;
 - г) зміну виручки від реалізації в результаті зміни обсягів продажу.
12. Процес планування майбутніх операцій підприємства називається:
- а) калькулювання;
 - б) облік відповідальності;
 - в) бюджетування;
 - г) раціонування.
13. До підходів до процесу бюджетування відносяться:
- а) підхід «знизу-вгору»;
 - б) підхід «згори-вниз»;
 - в) комбінований підхід;
 - г) всі вище перелічені.
14. Безперервне бюджетування – це:
- а) система бюджетування, згідно якої після завершення кожного бюджетного періоду цей період виключають з генерального бюджету з одночасним включенням нового аналогічного бюджетного періоду;
 - б) система складання операційних бюджетів;
 - в) це метод бюджетування, за якого менеджери щоразу мають обґрунтовувати заплановані витрати так, ніби діяльність здійснюється вперше;
 - г) система бюджетування, в основі якої лежить принцип безперервності операційних і стратегічних бюджетів.
15. До операційних бюджетів відносяться:
- а) бюджети витрат і доходів, які забезпечують складання бюджетного звіту про прибуток;

- б) бюджети, що відображають заплановані грошові потоки та фінансовий стан підприємства;
- в) бюджетний баланс, бюджет грошових коштів;
- г) бюджет продажу, бюджет придбання матеріалів, бюджетний баланс.

16. До фінансових бюджетів в управлінському обліку відносяться:

- а) бюджетний баланс;
- б) бюджет грошових коштів;
- в) бюджет капітальних вкладень;
- г) усі наведені вище.

17. Центр відповідальності це:

- а) підрозділ підприємства з обмеженою відповідальністю;
- б) сегмент діяльності підприємства, в межах якого встановлено персональну відповідальність менеджера за дисципліну кожного працівника;
- в) підрозділ підприємства з найбільшим рівнем рентабельності;
- г) сегмент діяльності підприємства, в межах якого встановлено персональну відповідальність менеджера за показники діяльності, які він контролює.

18. Сегмент діяльності підприємства, в межах якого встановлено персональну відповідальність менеджера за показники діяльності, які він контролює, називається:

- а) бюджетний комітет;
- б) відділ контролінгу;
- в) центр контрольованих витрат;
- г) центр відповідальності.

19. До центрів відповідальності в управлінському обліку відноситься:

- а) центр грошових потоків;
- б) центр рентабельності;
- в) центр прибутку;
- г) центр безбитковості.

20. Система обліку за центрами відповідальності здійснює:

- а) складання бюджетів для кожного центру відповідальності;
- б) регулярне складання бухгалтерської звітності;
- в) регулярне надання керівництву інформації, необхідної для прийняття стратегічних управлінських рішень;
- г) виявлення, вимірювання, реєстрацію, накопичення, узагальнення, зберігання та передачу інформації про діяльність підприємства зовнішнім користувачам.

21. Система управлінського обліку, спрямована на прийняття стратегічних управлінських рішень, називається:

- а) стратегічний менеджмент;
- б) стратегічний управлінський облік;
- в) облік за центрами відповідальності;
- г) виробничий облік.

Тематика задач (завдання другого рівня складності)

1. Визначити функцію витрат методом аналізу бухгалтерських рахунків.
2. Визначити бюджетну ставку розподілу загально виробничих витрат на замовлення з використанням різної бази розподілу, визначити загальні витрати на виконання замовлення, собівартість одиниці продукції.
3. Скласти управлінський Звіт про фінансові результати на основі калькулювання змінних витрат.
4. Скласти управлінський Звіт про фінансові результати на основі калькулювання повних витрат.
5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку (визначити точку безбитковості, побудувати графік безбитковості, визначити, який обсяг продажу необхідний для одержання заданої величини прибутку, коефіцієнт запасу фінансової міцності, силу дії операційного важеля, визначити розмір виручки (доходу), необхідний для отримання заданої величини прибутку).
6. Скласти бюджет виробництва. Скласти бюджет витрат на оплату праці.

7. Скласти бюджет закупівлі сировини.

Список рекомендованої літератури

1. Вдовічен А.А., Маначинська Ю.А., Багрій К.Л., Євдошак В.І., Рилєєв С.І., Мустеца І.В. Управлінський облік: навчальний посібник. Чернівці, 2022. 230 с. URL: https://chite.edu.ua/ua/content/download/nayka/monography/upr_oblik_2023.pdf.
2. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/6788bdbc-e4ab-407e-8164-7b88b7d71291/content>.
3. Охотник С.І., Свічкач Н.М. Управлінський облік: навчальний курс: від теорії до практики - перше вид. Дніпро: Акцент ПП, 2023. 512 с.
4. Пилипів Н.І., Максимів Ю.В., П'ятничук І.Д. Управлінський облік: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ, 2018. 380 с. URL: <https://lib-gero.pnu.edu.ua/handle/123456789/9009?locale=uk>.
5. Управлінський облік : навч. посіб. / Л.В. Гуцаленко [та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 371 с.
6. Управлінський облік: підручник / [Г.О. Партин та ін.]; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2023. 670 с.
7. Управлінський облік: підручник / [О.В. Фоміна та ін.]; за заг. ред. О.В. Фоміної, д-ра екон. наук, проф.; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 227 с. URL: <https://ur.knute.edu.ua/items/74fb6e4d-d7d8-40d8-9e3a-924c1ca95e15>.
8. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Растр-7, 2022. 642 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/SHevtsiv-Upravlinck-oblik-.pdf>.

ДИСЦИПЛІНА «ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Програма дисципліни «Звітність підприємства»

Тема 1. Основи побудови та загальні вимоги до звітності підприємств

Сутність, значення та класифікація звітності. Користувачі звітності. Державне регулювання звітності. Мета і задачі складання фінансової звітності. Підприємства, що складають фінансову і консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами. Підприємства, що становлять суспільний інтерес. Структура Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Склад та елементи фінансової звітності. Звітний період. Порядок, терміни подання та оприлюднення звітності підприємств. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Перелік додаткових статей фінансової звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Відповідальність за несвоєчасне подання фінансової звітності. Звітність в програмних продуктах з автоматизації бухгалтерського обліку. Електронна звітність.

Тема 2. Баланс (звіт про фінансовий стан)

Загальні положення Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової

звітності» стосовно балансу (звіту про фінансовий стан). Принципи побудови та структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст чинної форми балансу. Критерії визнання статей балансу. Заповнення інформаційної частини балансу. Середня кількість працівників. Характеристика розділів і статей балансу. Основні і додаткові статті балансу. Взаємозв'язок плану рахунків та елементів фінансової звітності. Особливості оцінювання та відображення в балансі необоротних і оборотних активів, власного капіталу, довгострокових і поточних зобов'язань. Підготовка облікових даних для складання балансу, методика і техніка заповнення форми балансу. Відповідність форми Балансу (Звіту про фінансовий стан) вимогам МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

Загальні положення Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» стосовно звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Структура і зміст форми звіту. Принципи визнання доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат у звіті про фінансові результати. Джерела даних для складання звіту. Порядок визначення валового прибутку (збитку), прибутку (збитку) від операційної діяльності, прибутку (збитку) до оподаткування, чистого прибутку (збитку). Визначення сукупного доходу. Склад і структура елементів операційних витрат. Показники прибутковості акцій і порядок їх розрахунку. Вимоги МСБО 1 «Подання фінансової звітності» щодо Звіту про сукупний дохід.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Загальні положення Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» стосовно звіту про рух грошових коштів. Призначення, структура і зміст звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту. Методи складання звіту (прямий і непрямий). Негрошові операції. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті операційної діяльності в разі застосування прямого і непрямого методів. Порядок визначення даних про рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Порядок виявлення грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розрахунок зміни обсягу (розміру) грошових коштів за звітний період. Узгодження показників звіту з балансом. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності. Основні положення МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів».

Тема 5. Звіт про власний капітал

Загальні положення Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» стосовно звіту про власний капітал. Склад власного капіталу. Зміст статей звіту про власний капітал. Порядок складання звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни зареєстрованого капіталу, додаткового капіталу, резервного капіталу, розподіл прибутку. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у примітках до фінансової звітності. Звіт про зміни у власному капіталі відповідно до МСФЗ.

Тема 6. Примітки до фінансової звітності та порівняння показників

Загальні вимоги до Приміток до фінансової звітності. Форми приміток до фінансової звітності. Суб'єкти складання приміток. Структура та порядок складання форми №5 «Примітки до фінансової звітності». Розкриття інформації у Примітках до фінансових звітів. Відображення змін облікової політики в Примітках до фінансових звітів. Додаток до приміток до річної фінансової звітності «інформація за сегментами» (форма №6). Вимоги до Приміток відповідно до МСФЗ. Забезпечення достовірності показників фінансової звітності шляхом їх порівняння. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників форм річної фінансової звітності.

Тема 7. Консолідована фінансова звітність

Методи узагальнення облікової інформації у фінансовій звітності об'єднання підприємств. Принципи консолідації звітності.

Загальні положення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність». Порядок складання консолідованої фінансової звітності.

Розкриття інформації про складання консолідованої фінансової звітності у примітках до звітності. Коригувальні записи, які здійснюються при консолідації фінансових звітів. Типові приклади внутрішньогрупових операцій.

Особливості складання консолідованої фінансової звітності міністерств і відомств.

Тема 8. Спрощена фінансова звітність

Загальна характеристика Н(С)БО 25. Малі і мікропідприємства. Структура і зміст фінансового звіту малого підприємства. Відмінності структури і змісту балансу за формою № 1-м від звичайного балансу. Відмінності структури і змісту звіту про фінансові результати за формою № 2-м від звичайного звіту. Порядок формування даних для складання балансу за формою № 1-м і звіту про фінансові результати за формою № 2-м. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) малого підприємства. Зміст і форма фінансового звіту мікропідприємства. Основні положення Міжнародного стандарту фінансової звітності для малих та середніх підприємств.

Тема 9. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Необхідність і порядок виправлення помилок у фінансовій звітності. Загальні положення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах».

Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Події після дати балансу, які вимагають коригування відповідних активів і зобов'язань. Події, що не потребують коригування статей фінансових звітів. Розкриття інформації щодо виправлення помилок і змін у фінансових звітах у примітках до фінансових звітів.

Вплив змін валютних курсів. Основні положення стандарту бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Відображення в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах. Визначення курсових різниць. Загальна характеристика стандарту бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції». Порядок коригування фінансової звітності на вплив інфляції. Кумулятивний приріст інфляції. Коефіцієнт коригування.

Основні положення МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».

Тема 10. Статистична звітність

Державна служба статистики. Загальний табель (перелік) форм державних статистичних спостережень. Склад статистичної звітності, правила та періодичність її подання.

Статистика промислового виробництва, форми звітності. Статистика основних засобів. Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію.

Статистична звітність транспорту. Звіт про роботу підприємства водного транспорту. Звіт про перевезення вантажів і пасажирів водним транспортом. Первинні документи, на основі яких складаються звіти №31-вод, №51-вод. Управління статистики ПАТ «Українська залізниця». Статистична звітність залізничного транспорту. Статистична звітність інших видів транспорту.

Статистика внутрішньої торгівлі. Звіт про товарооборот. Статистика фінансів підприємств, форми звітності. Статистична звітність щодо чисельності, заробітної плати та робочого часу найманих працівників, її зміст, джерела інформації і порядок подання.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Нормативне регламентування загальних вимог до фінансової звітності.
2. Мета фінансової звітності (НП(С)БО 1).
3. Класифікація звітності за місцем подання і за обсягом наведеної інформації.
4. Орган, що здійснює регулювання питань методології бух. обліку та фінансової звітності.
5. Склад фінансової звітності, знати подвійні назви звітів.
6. Визначення балансу (Звіту про фінансовий стан).
7. Основні розділи НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».
8. Логічна послідовність порядку складання звітності.
9. Граничні терміни подання фінансової звітності (квартальної, річної).
10. Звітний період для складання фінансової звітності.
11. Якісні характеристики фінансової звітності.

12. Принципи підготовки фінансової звітності.
13. Класи рахунків, що використовують для складання розділів активу і пасиву балансу (Звіту про фінансовий стан).
14. Назви розділів балансу (Звіту про фінансовий стан).
15. Склад основних засобів активу балансу. Вартість, за якою основні засоби включаються до підсумку балансу (Звіту про фінансовий стан).
16. За якою вартістю зараховуються на баланс підприємства придбані (отримані) або вироблені запаси?
17. За якою вартістю дебіторська заборгованість за продукцію товари, роботи, послуги включається до підсумку балансу (Звіту про фінансовий стан)?
18. За якою вартістю поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги відображається у балансі (Звіті про фінансовий стан)?
19. Елементи Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід). Класи рахунків для його складання.
20. Як визначається валовий прибуток (збиток)?
21. Які підприємства заповнюють IV розділ Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)?
22. Принципи визнання доходів і витрат у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).
23. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Склад статей: інші операційні витрати, фінансові витрати, інші фінансові витрати, інші витрати.
24. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Склад статей: інші операційні доходи, інші фінансові доходи, дохід від участі в капіталі, інші доходи.
25. Склад іншого сукупного доходу в звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).
26. Як визначається сукупний дохід в звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)?
27. Склад надходжень і витрачань грошових коштів у результаті операційної діяльності в Звіті про рух грошових коштів (за прямим методом).
28. Операції, що не відображають у Звіті про рух грошових коштів.
29. Приклади грошових потоків від операційної, інвестиційної і фінансової діяльності у Звіті про рух грошових коштів.
30. Як визначають чистий рух грошових коштів від операційної діяльності згідно з непрямим методом у звіті про рух грошових коштів? В якому розділі звіту про рух грошових коштів застосовують непрямий метод? Як визначається чистий рух коштів за непрямим методом?
31. Звітний період Звіту про власний капітал.
32. Складові власного капіталу, джерела їх формування. Резервний капітал. Додатковий капітал. Коригування нерозподіленого прибутку.
33. Звіт про перевезення вантажів і пасажирів водним транспортом №31-вод. Звітний період. Яку містить інформацію? Документи для його заповнення.
34. «Звіт про роботу підприємства водного транспорту» №51-вод. Звітний період.

Приклади тестових завдань

1. За місцем подання розрізняють звітність:
 - а) оперативну, фінансову, податкову, статистичну;
 - б) податкову, статистичну, адміністративну;
 - в) індивідуальну, консолідовану та зведену;
 - г) загальну і суб'єктів малого підприємництва.
2. Яким нормативним документом регламентуються загальні вимоги до фінансової звітності?
 - а) Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності.
 - б) Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1.
 - в) Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 2.
 - г) Методичними рекомендаціями з перевірки порівнянності показників фінансової звітності.
3. Який термін для подання фінансової звітності (крім зведеної та консолідованої) встановлено

постановою Кабінету міністрів України №419?

а) Квартальної – протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного кварталу, а річної – протягом 60 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного року.

б) Квартальної – не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річної – не пізніше 20 лютого року, наступного за звітним роком.

в) Квартальної – до 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річної – до 28 лютого року, наступного за звітним роком.

г) Квартальної – до 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а річної – до 25 лютого року, наступного за звітним роком.

4. У складі яких активів відображається у Балансі (Звіті про фінансовий стан) вартість основних засобів, отриманих за договором фінансової оренди?

а) У складі основних засобів.

б) Як незавершені капітальні вкладення.

в) У балансі орендатора не відображаються.

г) У складі запасів.

5. Інформація рахунків (субрахунків) класу 2 та 3 Плану рахунків використовується для складання:

а) розділу 1 активу Балансу (Звіту про фінансовий стан);

б) розділу 2 активу Балансу (Звіту про фінансовий стан);

в) розділу 1 пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан);

г) розділу 4 пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан).

6. Інформація рахунків класу 4 Плану рахунків використовується для складання:

а) розділу 1, 2, 3 пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан);

б) розділу 1 та 2 активу Балансу (Звіту про фінансовий стан);

в) тільки розділу 2 пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан);

г) тільки розділу 3 активу Балансу (Звіту про фінансовий стан).

7. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги відображається у балансі (Звіті про фінансовий стан):

а) за залишковою вартістю;

б) за теперішньою вартістю;

в) за первісною вартістю;

г) за сумою погашення.

8. Що відображається у другому розділі Пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан)?

а) Резервний капітал.

б) Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці.

в) Довгострокові забезпечення.

г) Доходи майбутніх періодів.

9. До елементів Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) належать:

а) активи та доходи;

б) доходи, витрати, прибутки, збитки, сукупний дохід;

в) капітал, доходи і витрати;

г) зобов'язання, активи, доходи.

10. IV розділ Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) заповнюють:

а) всі підприємства, організації та інші юридичні особи;

б) всі підприємства, організації та інші юридичні особи (крім банків і бюджетних установ);

в) публічні акціонерні товариства;

г) банки та бюджетні установи.

11. Доходи у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) відображають:

а) у момент надходження активу або погашення зобов'язання;

б) у момент надходження грошей;

в) у момент вибуття активу або збільшення зобов'язання;

г) у момент вибуття активу або погашення зобов'язання.

12. Рух коштів відображається в Звіті про рух грошових коштів в розрізі наступних видів діяльності:

- а) звичайної, надзвичайної;
- б) основної, операційної, фінансової;
- в) операційної, фінансової, інвестиційної;
- г) звичайної, фінансової, інвестиційної.

13. Форма фінансової звітності «Звіт про власний капітал» є:

- а) річною;
- б) квартальною;
- в) місячною.
- г) всі відповіді вірні.

14. Відрахування до резервного капіталу в Звіті про власний капітал:

- а) збільшують резервний капітал і зменшують нерозподілений прибуток;
- б) зменшують резервний капітал і збільшують нерозподілений прибуток;
- в) збільшують резервний капітал і зменшують неоплачений капітал;
- г) не відображають.

15. Про заборгованість підприємства за розрахунками з бюджетом свідчить:

- а) дебетове сальдо за рахунком 641, яке відображається в пасиві Балансу (Звіту про фінансовий стан);
- б) дебетове сальдо за рахунком 641, яке відображається в активі Балансу (Звіту про фінансовий стан);
- в) кредитове сальдо за рахунком 641, яке відображається в активі Балансу (Звіту про фінансовий стан);
- г) кредитове сальдо за субрахунком 641, яке відображається в пасиві Балансу (Звіту про фінансовий стан).

16. У Податковій декларації з податку на прибуток інформація наводиться:

- а) окремо за звітний квартал і наростаючим підсумком з початку року в гривнях без копійок;
- б) наростаючим підсумком з початку звітного календарного року в гривнях без копійок;
- в) окремо за кожний звітний квартал в гривнях без копійок;
- г) наростаючим підсумком з початку звітного календарного року в гривнях з копійками.

17. Додаток 4 Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску містить:

- а) суми нарахованих і виплачених доходів;
- б) суми нарахованого і виплачених податку на доходи фізичних осіб, військового збору;
- в) ознаки доходів та податкової соціальної пільги;
- г) все вище перелічене.

18. В Податковій декларації з ПДВ на зменшення суми зобов'язання з ПДВ за поточний звітний період впливає:

- а) податковий кредит;
- б) податок на прибуток;
- в) сума заборгованості з заробітної плати;
- г) відсутність грошових коштів на рахунку в банку.

19. Податкова декларація з ПДВ заповнюється:

- а) в гривнях без копійок, наростаючим підсумком з початку року;
- б) в гривнях без копійок, без наростаючого підсумку;
- в) в гривнях з одним десятковим знаком після коми, без наростаючого підсумку;
- г) в тисячах гривень, без наростаючого підсумку.

20. Податкова декларація з плати за землю має таку структуру:

- а) I. Розрахунок суми земельного податку; II. Розрахунок суми орендної плати; III. Розрахунок податкового зобов'язання;

- б) I. Розрахунок податкового зобов'язання з земельного податку; II. Розрахунок податкового зобов'язання з орендної плати;
- в) I. Розрахунок суми земельного податку; II. Розрахунок суми орендної плати; III. Відомості про наявні земельні ділянки;
- г) I. Розрахунок податкового зобов'язання з земельного податку; II. Розрахунок податкового зобов'язання з орендної плати; III. Відомості про наявні земельні ділянки.
21. У Податковій декларації з плати за землю плата за землю визначається на основі:
- а) коефіцієнта індексації;
- б) грошової оцінки землі;
- в) ставки податку;
- г) на основі всіх зазначених показників.
22. Звітним періодом Податкової декларації екологічного податку є:
- а) місяць;
- б) квартал;
- в) півріччя;
- г) рік.

Список рекомендованої літератури

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.
3. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>.
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України (МФУ).
5. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>.
6. Про Примітки до річної фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 № 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text>.
7. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 № 476. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#Text>.
8. Закон України «Про державну статистику» від 17.09.1992 №2614-XII.
9. Накази Державної служби статистики України.
10. Іванчук Н.В. Звітність підприємств: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с. URL: <http://surl.li/acontq>.
13. Звітність підприємств: навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В.П. Пантелеєв, О.А. Юрченко, Г.М. Курило, К.В. Безверхий; за заг. редакцією д.е.н., проф. В.П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с. URL: <http://surl.li/hmxyde>.
14. Звітність підприємства: навч. посібник / В.Д. Зелікман, Р.Б. Сокольська,

Ю.О. Распопова, Т.В. Акімова. Дніпро: ННІ «ІПБТ» УДУНТ, 2022. 208 с. URL: <https://nmetau.edu.ua/file/zvitnist-2022.pdf>.

15. Сторожук Т.М., Дружинська Н.С. Звітність підприємства: навчальний посібник. Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 660 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/3491>.

ДИСЦИПЛІНА «ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ»

Програма дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні»

Тема 1. Загальні положення обліку та звітності в оподаткуванні

Податкове законодавство України. Принципи податкового законодавства України. Поняття податку та збору. Елементи податку. Етапи процесу оподаткування, обліку та складання звітності. Види податків та зборів. Загальнодержавні податки та збори. Місцеві податки та збори. Платники податків. Обов'язки та права платника податків. Податкові агенти. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставка податку. Види ставок податку. Обчислення суми податку. Податкова пільга. Строк сплати податку та збору. Податковий період. Порядок сплати податків та зборів. Податкова декларація (розрахунок). Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності. Обов'язкові реквізити податкової звітності. Граничні терміни подання податкової звітності. Облік платників податків. Відповідальність за порушення законів з питань оподаткування. Пеня.

Порядок розкриття в обліковій політиці платника податків методики і організації обліку розрахунків з бюджетом.

Тема 2. Облік та звітність з податку на прибуток

Платники податку. Неприбуткові підприємства, установи та організації. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Ставки податку. Порядок обчислення податку. Податковий (звітний) період для платників податку на прибуток.

Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів. Мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів. Строки нарахування амортизації нематеріальних активів.

Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень).

Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій.

Звільнення від оподаткування.

Структура Податкової декларації з податку на прибуток, порядок заповнення та подання. Додатки до Податкової декларації з податку на прибуток.

Тема 3. Облік та звітність з податку на додану вартість

Сутність ПДВ, платники податку. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку. Добровільна реєстрація платників податку. Реєстр платників податку. Порядок реєстрації платників податку. Визначення об'єкта оподаткування. Місце постачання товарів та послуг. Дата виникнення податкових зобов'язань. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг. Особливості визначення бази оподаткування в окремих випадках (порядок коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту). Розміри ставок податку. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Операції, звільнені від оподаткування. Податковий кредит. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків. Електронне адміністрування податку на додану вартість. Схема фінансового та податкового обліку ПДВ. Детальна схема податкового обліку ПДВ.

Первинні документи з обліку ПДВ. Податкова накладна. Розрахунок коригування кількісних і вартісних показників до податкової накладної. Аналітичний облік з ПДВ.

Звітні (податкові) періоди. Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом. Методика складання звітності з ПДВ. Структура розділів податкової декларації з ПДВ.

Тема 4. Облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб

Платники податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Загальний оподаткований дохід. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу. Довідник ознак доходів. Податкова знижка. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Податкові соціальні пільги. Довідник ознак податкових соціальних пільг. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Забезпечення виконання податкових зобов'язань. Обов'язки податкових агентів.

Кореспонденція рахунків щодо утримання та перерахунку податку.

Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Платники Єдиного соціального внеску. База нарахування Єдиного внеску. Розмір Єдиного соціального внеску. Терміни сплати Єдиного внеску.

Порядок заповнення та подання податковими агентами Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску.

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Тема 5. Облік та звітність з акцизного податку

Платники акцизного податку, об'єкти і база оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Дата виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів (продукції). Порядок обчислення акцизного податку. Порядок і строки сплати податку. Облік акцизного податку. Порядок заповнення та подання Декларації акцизного податку. Додатки до Декларації акцизного податку.

Акцизна накладна. Єдиний реєстр акцизних накладних. Електронне адміністрування реалізації пального.

Тема 6. Облік та звітність з екологічного податку

Платники екологічного податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів. Порядок обчислення та сплати податку. Облік нарахування та сплати екологічного податку. Порядок заповнення та подання Декларації екологічного податку, додатків до неї.

Тема 7. Облік та звітність з рентної плати

Склад рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Платники плати за користування надрами. Об'єкт і база оподаткування. Порядок обчислення та сплати податкових зобов'язань з плати за користування надрами. Облік та звітність з плати за користування надрами.

Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Платники плати за користування радіочастотним ресурсом України. Об'єкт оподаткування. Ставки плати. Порядок обчислення та сплати плати. Облік та звітність з рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.

Рентна плата за спеціальне використання води. Платники рентної плати за спеціальне використання води. Об'єкт оподаткування. Ставки плати. Порядок обчислення та сплати збору. Облік та звітність з плати за спеціальне використання води.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Платники рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Об'єкт оподаткування. Ставки плати. Порядок обчислення та сплати плати. Облік та звітність з плати за спеціальне використання лісових

ресурсів.

Тема 8. Облік та звітність з податку на майно

Склад податку на майно. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Об'єкт та база оподаткування. Пільги із сплати податку. Ставка податку. Облік і звітність з податку на нерухоме майно. Порядок та строки сплати податку.

Транспортний податок. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Податковий період. Порядок обчислення та сплати податку. Облік нарахування та сплати податку.

Платники земельного податку. Об'єкти та база оподаткування. Ставки земельного податку. Пільги щодо сплати податку для юридичних осіб. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню. Особливості оподаткування платою за землю. Податковий період. Порядок обчислення плати за землю. Строк сплати плати за землю. Орендна плата. Індксація нормативної грошової оцінки земель. Облік плати за землю. Відображення плати за землю у податковій звітності.

Тема 9. Облік та звітність з місцевих зборів

Платники збору за місця для паркування транспортних засобів. Об'єкт і база оподаткування збором. Порядок обчислення та строки сплати збору. Облік та звітність зі збору за місця для паркування транспортних засобів.

Платники туристичного збору. Ставка збору. База справляння збору. Податкові агенти. Порядок сплати збору. Облік та звітність з туристичного збору.

Тема 10. Облік та звітність з єдиного податку

Групи платників єдиного податку. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої-третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Ставки єдиного податку. Податковий (звітний) період. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку.

Ведення обліку і складання звітності платниками єдиного податку.

Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку.

Орієнтовні запитання для атестаційного екзамену

Запитання першого рівня складності

1. Сальдо 641 субрахунку.
2. Способи подання податкової звітності.
3. Об'єкт оподаткування з податку на прибуток з метою складання декларації.
4. Податковий (звітний) період для платників з податку на прибуток.
5. Граничний термін подання Податкової декларації з податку на прибуток підприємства.
6. Складові податкових різниць для визначення податку на прибуток підприємства?
7. Обов'язкові реквізити Податкової декларації з податку на прибуток.
8. Одиниця вимірювання Податкової декларації з податку на прибуток, наростаючий підсумок, без наростаючого підсумку.
9. Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску. Структура. Порядок подання.
10. Як відображається податкова соціальна пільга в Податковому розрахунку (Додаток 4ДФ)?
11. Як відображається нарахований дохід у Податковому розрахунку (Додаток 4ДФ)?
12. Порядок сплати єдиного внеску (ЄВ), кореспонденція рахунків з нарахування ЄВ. Кореспонденція рахунків щодо нарахування ЄВ.
13. Податкове зобов'язання і податковий кредит. ПЗ-ПК=?
14. Одиниця вимірювання Податкової декларації з ПДВ, наростаючий підсумок, без наростаючого підсумку.
15. Граничні строки подання Податкової декларації з ПДВ.

16. Назви розділів Податкової декларації з ПДВ.
17. Джерела даних для заповнення Податкової декларації з ПДВ.
18. Платники акцизного податку. Звітний період, граничні терміни подання Декларації з акцизного податку. Розділи Декларації з акцизного податку і додатки до неї. Яку інформацію містять додатки?
19. Податковий період для складання Податкової декларації екологічного податку, граничні терміни подання. Об'єкти та база оподаткування екологічним податком.
20. Одиниця вимірювання Податкової декларації з екологічного податку, наростаючий/без наростаючого підсумку. Як визначається сума екологічного податку?
21. Строки подання Податкової декларації з плати за землю, її зміст. Платники податку. Документальна підстава для нарахування плати за землю. Назви розділів Податкової декларації з плати за землю. Від чого залежить сума плати за землю?
22. Звітний період і строки подання Податкової декларації рентної плати за спеціальне використання води для потреб водного транспорту. Одиниця вимірювання в Податковій декларації за спеціальне використання поверхневих та підземних вод, наростаючий/без наростаючого підсумку. Як відображається понадлімітне використання води в Податковій декларації рентної плати за використання води і в додатках?
23. Який день буде вважатися останнім для подання звітності, якщо останній встановлений законодавством день припадає на неробочий чи святковий день?

Тематика задач (завдання другого рівня складності)

1. Скласти Податкову декларацію з податку на прибуток
2. Скласти Податкову декларацію з ПДВ
3. Скласти Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску

Список рекомендованої літератури

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України (МФУ).
5. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>.
6. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску: Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15#Text>.

7. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 №1307. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16#Text>.

8. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи та міжнародних зв'язків

Віталій ХАРУТА

02 квітня 2026 р.

КРИТЕРІЇ

**оцінювання досягнутих результатів навчання
на атестаційному екзамені за освітньо-професійною програмою
«Облік і оподаткування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»**

Структура оцінки атестаційного екзамену

Оцінка **атестаційного екзамену** (за шкалою від 0 до 100 балів) складається із балів, виставлених атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи, виконаної студентом під час атестаційного екзамену, за відповіді студента на кожне з 43-х запитань білета атестаційного екзамену.

Порядок оцінювання досягнутих результатів навчання

Оцінку атестаційного екзамену визначають у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне запитання білета атестаційного екзамену виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку атестаційного екзамену за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^{43} B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е запитання.

Відповіді у чернетці не перевіряють та до уваги не беруть.

Критерії оцінювання відповідей на запитання

Відповідь на кожне запитання першого рівня складності (запитання з першого по сорокове, які передбачають вибір здобувачем відповіді із наведених у білеті чотирьох варіантів відповіді, із яких тільки один правильний) оцінюють у 1 бал (якщо вибрано правильну відповідь) або 0 балів (якщо вибрано неправильну відповідь із запропонованих у білеті варіантів відповіді, або вибрано більше одного варіанта відповіді, або відповідь не надано).

Відповідь на запитання другого рівня складності з дисципліни «Фінансовий облік» оцінюють балами від 0 до 20 виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді:

Кількість балів	Характеристика відповіді
16–20	Завдання виконано повністю і правильно. Типи балансових змін визначені правильно для всіх операцій. Визначено повний і коректний перелік господарських операцій. Рахунки бухгалтерського обліку правильно підбрані та відображені кореспонденції. Розрахунки точні та без помилок. Рішення логічне, послідовне, обґрунтоване. Оформлення відповідає вимогам (чіткість, структурованість). Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання повністю правильною відповіді без арифметичних неточностей.
11–15	Завдання виконано в основному правильно. Типи балансових змін визначені переважно правильно. Господарські операції визначені майже повністю, але можуть бути пропуски. Рахунки в цілому правильні, але можливі помилки у кореспонденції або неточності у виборі субрахунків. Розрахунки загалом правильні, з незначними помилками. Логіка рішення є, але не завжди послідовна або обґрунтована.
6–10	Завдання виконано частково. Типи балансових змін визначені правильно лише в окремих операціях. Господарські операції визначені не повністю або з помилками. Рахунки є частково правильні, але з помилками у виборі або кореспонденції. Розрахунки містять суттєві помилки, але логіка частково простежується. Порушена послідовність рішення.
1–5	Розв'язання майже повністю неправильне. Типи балансових змін не визначені або визначені помилково. Господарські операції не виділені або визначені частково і неправильно. Рахунки бухгалтерського обліку підбрані неправильно або хаотично. Розрахунки суттєво помилкові або відсутні. Відсутня логіка рішення.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає умові задачі.

Відповідь на запитання другого рівня складності з дисципліни «Управлінський облік» оцінюють балами від 0 до 20 виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді:

Кількість балів	Характеристика відповіді
16–20	Завдання виконано повністю і правильно, обрано оптимальний і коректний метод розв'язання, усі етапи розрахунків логічні, послідовні та обґрунтовані, відсутні або є лише несуттєві арифметичні неточності, надано правильні висновки, оформлення відповідає вимогам (формули перед обчисленням, таблиці, графіки, пояснення, одиниці вимірювання показників, округлення). Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання повністю правильною відповіді без арифметичних неточностей.

11–15	Завдання виконано в основному правильно, метод розв'язання загалом вірний, але є окремі неточності або пропуски, можливі незначні помилки в розрахунках, неповне обґрунтування, висновки загалом правильні, але недостатньо деталізовані, оформлення має незначні недоліки.
6–10	Завдання виконано частково, метод розв'язання частково правильний або неповний, є суттєві помилки в розрахунках, порушення логіки рішення, відсутні або некоректні висновки, оформлення спрощене або з помилками.
1–5	Спроба розв'язання є, але обрано неправильний метод, логіка рішення відсутня або помилкова, розрахунки фрагментарні або неправильні, висновки відсутні або хибні.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає умові задачі.

Відповідь на запитання другого рівня складності з дисципліни «Облік і звітність в оподаткуванні» оцінюють балами від 0 до 20 виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді:

Кількість балів	Характеристика відповіді
16–20	Завдання виконано повністю і правильно. База оподаткування визначена коректно для всіх операцій. Ставки податків застосовані відповідно до чинного законодавства. Розрахунок податків точний, без помилок. Податкова звітність повністю заповнена, всі обов'язкові реквізити зазначені правильно, показники внесені коректно. Одиниці виміру використані правильно. Граничні строки подання визначені точно відповідно до вимог законодавства. Рішення логічне, послідовне, обґрунтоване. Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання повністю правильної відповіді без арифметичних неточностей.
11–15	Завдання виконано в основному правильно. База оподаткування, визначена правильно, але можливі окремі неточності. Ставки податків застосовані правильно, з незначними помилками. Розрахунок податків загалом правильний, але можливі арифметичні похибки. Податкова звітність заповнена майже повністю, є незначні помилки у реквізитах або показниках. Одиниці виміру в основному правильні. Граничні строки визначені неправильно.
6–10	Завдання виконано частково. База оподаткування визначена частково правильно, але з помилками. Ставки податків застосовані не завжди коректно. Розрахунок податків містить суттєві помилки, але загальна логіка є. Податкова звітність заповнена частково, є помилки в реквізитах або основній частині. Одиниці виміру використані невірно. Граничні строки визначені неправильно або не зазначені.

1-5	Є спроба розв'язання, але база оподаткування визначена неправильно, застосовані неправильні ставки податків. Розрахунок податків суттєво помилковий. Податкова звітність заповнена фрагментарно або неправильно, відсутні ключові реквізити. Одиниці виміру використані невірно. Граничні терміни не визначені.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає умові задачі.

Оцінку атестаційного екзамену від 0 до 59 балів вважають незадовільною.

В. о. завідувача кафедри фінансів,
обліку і оподаткування
канд. екон. наук, доцент

Світлана ШУЛЯРЕНКО

23 березня 2026 р.

ДОДАТОК А
ФОРМА БІЛЕТА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

*Освітня програма «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
та міжнародних зв'язків

Білет № ____

Запитання I рівня складності

Запитання та варіанти відповідей	Позначення студентом вибраної відповіді
1. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
2. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
3. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
4. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	

37. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
38. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
39. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	
40. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
г) варіант відповіді	

Запитання II рівня складності

41. Умова задачі

42. Умова задачі

43. Умова задачі

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування
 ____ 2026 року, протокол № ____.

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради навчально-наукового
 інституту управління, технологій та правових наук НТУ ____ 2026 року,
 протокол № ____.

Розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної ради Національного
 транспортного університету ____ 2026 року, протокол № ____.

В. о. завідувача кафедри фінансів,
 обліку і оподаткування
 канд. екон. наук, доцент

Світлана ШУЛЯРЕНКО